

Lepa groficiņa.

Neka grofinja je imela hčer, ki je bila veliko lepša od nje, dasi je bila tudi mati lepa. To je mater zelo jedlo in grizlo, in poskušala je, kakor je mogla, hči gojo narediti, da bi bila ona prva lepota. Zaprla jo je v podstrašino, oblekla jo je v cunjice in ji je malo jesti dala; pa kdor je mimo šel in je videl groficiņo pri lini, vsak je rekel: „Hči je lepša od matere.“ To je grofinjo č bolj jezilo in vedela ni, kaj bi hčeri naredila, da bi guja postala.

Zdaj pride k njej stara babnica, ki je slula za čarovnico in njej vse pové. Ta jo hitro utolaži in ji reče, da ji nabere strupenih cvetic; te naj ji dene na prsi, in kakor jih bo podihala, bo omedlela in se pogrdila. Drugo jutro res ji prinese obljubljenih cvetic, ki jih grofinja takoj svojej hčeri nese in v nedrje vtakne. Groficiņa je res omedlela in ves dan brez zavesti. Drugo jutro so na cvetic zvenele, in groficiņa se je zopet zavedela, pa le za las ni bila zija, temuč le še lepša. Ko mati vidi, da vse nič ne pomaga, in je hči še vedno lepša od nje, sklene umoriti jo. Kočijažu ukaze kočijo napreči, gre k hčeri in ji reče, da se bo nekoliko peljala na izprehod. Kočijažu in drugemu služabniku, ki ga je spremljal, pa je naročila, naj jo peljeta v hosto in jo tam umorita. Da se pa ona njene smrti prepriča, kočij, da ji prineseta njene oči in jerik, da ga bo snedla. Če tega ne storita, bodo ju dala umoriti.

Ta dva jo res peljeta. Ko že daleč pridejo, se groficiņi čudno zdi, da jo tako daleč peljeta na izprehod, in vpraša ju, kaj to pomeni. Ona ji zdaj povesta, kakšno povelje imata in kmalu pridejo na omenjeni kraj. Gospodičina obledi, koto zasliši, na kolena pade in ja za božjo voljo prosi, kaj se je usmilila in ji pustila mlado življenje; prisera jima, da se ne bo žive dni več prikažala na gradu in da pojde daleč, daleč stran. Služabnika se je res usmilila in umorita psa, ki je bil ravno zraven prišel, ter neseta oči in jerik materi.

Groficiņa pa gre zdaj še prestrašena dalje, da je dva dni neprenehoma hodila, in ni prišla do ljudi. Morala je torej pod milim nebom prenočiti. Ko že tretji dan ves dan hodi, zagleda na večer kakšne dve uri daleč lučico. Dasi je bila jako trudna, da je komaj se pete privzdigovala, šla je vedno dalje, da je prišla do hišice, iz katere je videla luč goreti.

Stopi notri in vidi pri velikem ognju človeka stati. Onajpre k njemu in ga prenočišča prosi. „Deklica“, reče ji on, „ti si prišla v razbojniško hišo. Gaj! jaz sem njihov kuhar, in nočem ti nič zalega storiti, pa ti ne smeš tukaj ostati, če ne, si izgubljena.“ „Ali jaz ne morem dalje“, odvrne ona, „pa me kam skrite!“ „Tudi to nič ne pomaga“, pravi kuhar, „razbojnikom bo začela kristijanska kri diti in jaz te bom moral izdati, potlej te bodo pa umorili.“ „Le skrite me, najbo, kar hoče, meni ni drugače mogoče“, reče ona, tako da jo naradnje kuhar na vse nje se prošnje skrije pod posteljo. Kmalu na to pa pridejo razbojniki od vropa domov. Glavar je komaj v hišo stopil, pa je že začel okoli rohati in po hiši iskati. Pokliče kuharja k sebi in mu reče: „Nekdo je bil pri tebi in ti si ga skril.“ Kuhar je nekoliko časa tajil, na zadnje vendar moral povedati, ker razbojnik ni odprjal. Zdej privlečejo groficiņo izpod postelje, in če bi bil kdo drug, bili bi ga gotovo umorili.

Ko je pa glavar videl, kako je lepa, sklenil je pri življenju jo ohraniti. Ona naj bi namreč zdaj razbojnikom kuhala in kuharju pomazala, kajti razbojniki so vedno na dobro kuhinjo gledali.

Precej dolgo časa že je bila pri razbojnikih, kar neki dan, ko je bila ravno ramadoma, pride k tej razbojniški hišici kista čarovnica, ki je bila izanjo stoupenih cvetki nabrala. Ko v vrata stopi, spozna jo in hitro zopet od vrat odstopi. Kuharica je ni videla. Starka, hitro gre grofinji povedat, da njena hči še živi. Spet ste se pomenkovale, kako bi jo umorile. Grofinja da starki otrovano jabolko in ji reče: „Pojdi ti jutri tja ^{ti} in ji jabolko izroči, gotovo bo umrla.“ Starka gre tja in jo poprosi nekoliko juhe. Grofinja ji jo je rada dala, starka pa odgovori: „Vaj ti na drugega nimam dati, kakor to-le jabolko in obito.“ Zdaj pa pride kuhar domov, in ker je bil ravno ves spehan, poprosi nje jabolka. Ona mu ga da, pa komaj ga je svedel, pa je v strašnih bolečinah poginil. Ona je pa Boga zahvalila, da jo je smrti rešil in je zvečer vse razbojnikom povedala. Ti se ravno za kuharja niso veliko zmenili in obruzi dan po navadi na svoj posel šli. Danes pride stara čarovnica zopet na vrata ogledavat, ali lepa grofica še živi, in ko jo res šev kuhinji živo vidi, teče hitro na grad materi povedat. Tja pa ji da zlate čevljice in ji naroči, naj hčeri reče, da ji te čevljice mati pošlje, naj jih ona obuje, da jo ima. Zdaj mati nada in da je vesela, da še živi, pa bode skoraj skrivši po njo prišla. Babnica res gre in vse tako sporoči in naredi, kakor ji je naročala grofinja. Čevljiči pa so imeli tako lastnost, da je vsak, kedor jih je obul, trdno spal tako dolgo, dokler jih je na nogah imel. Lepa grofica je zlate čevljice obula in takoj zaspala. Vendar svoji lepote nič ni izgubila in lica so ji še vedno celotica ostala, kakor pred. Ko razbojniki domov pridejo in jo vidijo, začnejo jo klicati, pa nič ni pomagalo. Dejili so jo na posteljo in tam je ležala tri dni; ker se pa prebuditi ni hotela, naredi ji lepo trugo, ter jo denejo vanjo, vendar truge ne zabijejo. Potem ji v gozdu seridajo lepo kapelico, resb jo vanjo in jo večkrat tja gledat hodijo. Ona pa je vedno tako lepa ostala, kakor je bila pred, in čisto nič ni kohnela.

Spala je že tako sedem let, ko pride nekdanj v tisti gozd več gospode loviti. Zdaj zagleda mlad grof to kapelico in to lepo mrtvo dekle. Dolgo jo je gledal, in videlo se mu je, da se mu dopada. Sklenil jo je se saboj vzeti. Danes se je vrnil, da ne bi nihče videl. Drugi dan pa pride sam skočijo in jo notri dene, ter jo pelje domov, kamor se le po noči pride. Skrivši jo rese v svojo sobo in jo pod posteljo skrije. Zdaj ji vedno svojo sobo zaprto imel, nihogar ni vanjo pustil, vse je sam pospravil, in če je kedaj izšel, dobro je vselej zaklenil. To se je materi in dvema sestrama čudno zdelo, in rade bi bile vedele, kaj ima v svoji sobi, da tako skriva. Dajo mu neki dan to tako delo, da je moral iti ves dan od doma. Dasi se je hudo branil, vendar mu niso odlegle, moral je oditi. Predno pa se je napotil, še nekoliko časa gleda spet gospodično, potem sobo dobro zaklene in gre. Kmalu na to pa se spravijo čenrste nad vrata in jih se vilo ulomijo. Vse preiščejo, da na zadnje lepo gospodično pod posteljo dobe. Tako se začudijo, ko jo ugledajo vedno še tako lepo; edelo se jim je, da spi. Zdaj zagleda starija sestra zlate čevljice in ti se ji tako dopadejo, da jih hoče pomešiti. Srame ji poveza z nož, pa gospodična pogleda. Se drugega ji potegne doli, pa vstane in strme vpraša, kje je in kaj se je z njo zgodilo. Zdaj pride brat naraj in od veselja psovkoči, ko vidi gospodično živo, kajti on je mislil, da je mrtva. Zdaj so drug drugemu pravili svojo življenje, ter se veselili in grof je vzel lepo gospodično za ženo.